Paper: MINHRM2

(Labour Welfare)

1. (a) শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা:

 $1 \times 3 = 3$

Write True or False:

- (i) 1965 চনত বম্বে শ্রমিক কল্যাণ পুঁজি আইন গৃহীত হয়।
 - The Bombay Labour Welfare Fund Act was passed in 1965.
- (ii) যদি 300 তকৈ অধিক কর্মচাৰী নিয়োগ হয়, কল্যাণ বিষয়া নিযুক্তি দিয়াটো ফেক্টৰী আইন, 1948 ৰ মুখ্য বিধি।

Appointment of Welfare Officer, if 300 or more workers are employed is a main provision of the Factories Act, 1948.

(iii) ৰাজনৈতিক সজাগতাৰ বাবে সামাজিক নেটৱৰ্ক গুৰুত্বপূৰ্ণ।

For political awareness, social network is important.

(b) খালী ঠাই পূৰ কৰা:

 $1 \times 3 = 3$

Fill in the blanks:

(i) নগৰীয়া বিচ্ছিন্নতা ____ সমস্যা।
Urban disintegration is ____
problem.

- (ii) খনিত নিয়োজিত শ্রমিকৰ সুৰক্ষা, স্বাস্থ্য আৰু
 কল্যাণৰ বাবে ____ দায়বদ্ধ।

 Safety, health and welfare of
 workers employed in mines are the
 concern of ____.

 (iii) ___ বাবে সঘনাই দ্বিমুখী যোগাযোগৰ
 প্রয়োজন।

 requires that there is frequent
- 2. তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা : 4×2=8
 Write short notes on the following :

two-way communication.

- (a) চুক্তি বনাম নির্মাণ Contract vs. Construction
- (b) ভাৰতীয় সামাজিক সুৰক্ষাৰ উন্নয়ন

 Development of Indian Social Security
- 3. (a) শ্রমিক কল্যাণ কি? শ্রমিক কল্যাণৰ সমস্যা আৰু জটিলতা
 সৃষ্টি আৰু প্রথম আৰু দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ পাছৰ ব্যৱস্থাৰ
 বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

 2+10=12

 What is labour welfare? Explain the problems and difficulties of labour welfare arose and the status of measures after the First and Second World Wars

অথবা / Or

- (b) এইচ. আৰ. ডি.-সঞ্চালক হিচাপে তুমি শ্রমিক শিক্ষাৰ বিভিন্ন কৌশল কেনেকৈ প্রৱৰ্তন কৰিবা?

 How would you introduce different techniques of Worker's Education as HRD-Director?
- 4. (a) উদ্যোগিক দুর্ঘটনা বুলিলে কি বুজা? দুর্ঘটনাৰ কম্পনাংক আৰু ভয়াৱহতা কেনেকৈ নির্ণয় কৰিবা? আলোচনা কবা। 3+9=12

What do you mean by Industrial Accident? How will you measure the frequency and severity of accidents? Discuss.

অথবা / Or

- (b) ভাৰতীয় কাৰখানা আইন, 1948 অনুসবি 'শ্রমিকসকলৰ স্বাস্থ্য'ৰ বিষয়ে আলোচনা কবা। 12
 Discuss the 'health of workers' as per the Indian Factories Act, 1948.
- 5. (a) চুক্তিবদ্ধ শ্রমিকৰ অধীনত মানি চলিবলগীয়া গুৰুত্বপূর্ণ শ্রমিক কল্যাণমূলক ব্যৱস্থাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11 Discuss the important labour welfare measures to be adhered under contract labour.

অথবা / Or

- (b) ব্যৱসায়ৰ বাহ্যিক উৎসায়ন কি? বি. পি. অ'.
 কাম্পানীবিলাকে কেনেকৈ তেওঁলোকৰ খৰচ ক্যায়
 আৰু দক্ষতা বৃদ্ধি কৰে? ব্যাখ্যা কৰা।

 What is business process outsourcing?
 How are BPO companies able to reduce costs and improve efficiency? Explain.
- 6. (a) শ্ৰমিকসকলক সামাজিক সুৰক্ষাৰ ভাৰতীয় আইন আৰু উদ্যোগীকৰণৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ত পৰ্যালোচনা কৰা।

Make a review on Indian Laws of social security to workers and its impact on industrialization.

অথবা / Or

(b) ''সামাজিক বীমা আৰু সামাজিক সাহায্য প্ৰস্প্ৰ প্ৰিপূৰক।'' আলোচনা কৰা।

> "Social insurance and social assistance supplement each other side by side." Discuss.

(২০২৩ বৰ্ষৰ পৰীক্ষাৰ্থীৰ বাবে অতিৰিক্ত ২০ নম্বৰ)

(Additional 20 marks for 2023 Batch)

7. (a) চহৰসমূহত বস্তিৰ বৃদ্ধিৰ বাবে দায়ী কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 10
Discuss the factors responsible for growth of slums in towns.

(Continued)

11

অথবা / Or

- (b) ফলপ্ৰস্ কাউঞ্চেলিঙৰ নীতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
 Explain the principles of an effective counseling.
- 8. (a) শিশু শ্ৰমিক আইনৰ বিধানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 10

 Explain the provisions of the Child Labour Act.

অথবা / Or

(b) ভাৰতত সামাজিক সুৰক্ষাৰ অৱস্থা কি ? আলোচনা কৰা।
What is the status of social security in India? Discuss.